

ničarom na novo pogum daje. Eden teh, orjaške postave, z imenom Hasan iz Ulubada, z levo roko s škitom nad glavo, v desni z mečem, spleza na ozidje in za njim 30 tovaršev. Gerki jih s puščami in kamnimečejo in jih 18 na enkrat nazaj pahnejo, in več drugih, ktere Hasan opomina za njim na ozidje splezati, je bilo pobitih. Hasan sam, od kamna zadet, pade, se vonder spet na pol dvigne, klečč derži škit nad glavo, da mu tudi tega kamni iz rok zbijajo, in njega pušice umore.

Med tem, ko so Greki vrata sv. Romana tako hrabro branili, so že Turki skoz sicer zabita vrata Ksilokerku v mesto priderli, ki so bila še le pred ti dan na povelje cesarja odperta, da bi Turke nenadoma napadli. Petdeset Turkov je skoz priderlo in branivce od zadej prišlo. Tedaj se je začelo od luke vpitje, da je že mesto vzeto, in nov strah je Greke napadel. Sicer so Teofil, Frančesko Toledo in Ivan Dalmatinec čuda delali; ali cesar je spoznal, da ni več mogoče mesta braniti. „Raj umerjem kakor živim“ zavpije in se sovražniku nasprot zažene, in ko vidi, da vse beži, povzdigne žalosten glas: „Al ni kristjana, da bi mi glavo odsekal“.

Ko to izusti, pade Konstantin Dragoses, zadnji gerški car.

Turki tudi ravno zdaj predrejo skoz vrata Kaligaria v mesto in bežeče vojake pobijajo, ker mislijo, da posadka naj manj 50.000 vojakov šteje. Na tako vižo so jih blizo 2000 pomorili. Tudi teh bi ne bili pokončali, ako bi bili vedli, da posadka komej 7 do 8000 glav vnese; tako zlo so hrepneli posužnih v dopolnjevanje poželjivosti in v pridobivanje blaga.

Vse dere proti luki, kjer še sovražnik do zdaj nič ni opravil, ker je bilo tistih petdeset Turkov, ki so skoz podzemeljska vrata v mesto priderli, spet nazaj zapodenih, in več begočih je srečno skoz ta vrata na genueške ali pa gerške barke všlo; ko so pa straže pritisk množice vidile in vzrok bega čule, zaprejo vrata in ključce čez zid v morje veržejo, ker so na neko staro prerokbo verjele, da bodo Turki v sredo mesta prišli, od tod pa jih bodo prebivaveci nazaj zapodili.

Zdaj se množica vali od luke v velko cerkev Ajo Zofijo. Možje, žene, sivčki, otroci, menihi, nune, vse va-njo vrē, in to spet zato, ker so prerokbi verjeli, da, kadar bodo Turki do podobe Konstantina prišli, bode angel z nebes prišel, in enemu pri podobi stoječemu, ubogemu možu meč dal z besedami: „vzemi ti meč in osveti Božje ljudstvo!“ Potem bodo Turki naglo pobegnili, in od Gerkov podeni ne bodo le mesta in cele male Azije zapustili, tem več clo do mej Perzie jih bodo Gerki podili.

Silna množica se je tedaj natlačila v Ajo Zofio, ki je še dolgo popred zapuščena stala.

Turki so vrata, ki jih je natlačena množica zaprla, razbili in ljudstvo kakor živino v sužnost odgnali. Može so z vervmi, ženske s pasi dve po dve, brez razločka starosti in stana, skupej vezali. V cerkvi so se strašne, neizrečene reči godile. Svete podobe so bile razbite, zlata in sreberna posoda obropana, mašna oblačila oskrunjena, križanje ponovljeno in sv. križ so zmagavci v janičarskej kapi zasmehovaje okrog nosili. Na oltarjih so jedli ali njih konji žerli, ali so deklice in fante oskrnjevali. (Dalje sledi.)

## Slovanski popotnik.

\* Na Dunaju so bile po vradnem potu sledeče knjige izdane: „Kazenska postava zoper hudedelstva, pregreške in prestopke in postava za tisk“, strani 224 debela v osminki. — „Kazneni zakon o zločinstvih, prestupcih i prekrsajih i red tiskovni“, str. 224. — „Kazneni zakon o zlo-

činstvima, prestupcema i prekrsajima i red tiskovni“, str. 224. — „Obči austrianski gradjanski zakonik“, proglašen patentom od 29. studenoga 1852. — „Obči austrianski gradjanski zakonik“ (serbsko). — „Privremeni gradjanski postupnik“ za Ugarsku, Hervatsku, Slavoniu, vojvodinu Serbsku i tamiški Banat, str. 206. — „Privremeni naputak o sudbenom postupku u pravnih poslovi izvan parnicah za Ugarsku itd.“, str. 140. — „Juridisch-politische Terminologie“ für die slavischen Sprachen Oesterreichs. Von der Commission für slavische juridisch-politische Terminologie. Deutsch-kroatische, serbische und slovenische Separat-Ausgabe, str. XIV in 694 v največej osmerki, s predgovori v horvaškem, serbskem in slovenskem jeziku.

\* Časopis českeho muzeum 1853, zvezek 1., kterega vreduje nevtrudljivi g. Vaclav Nebesky in kateri obsega mnogo zanimivih sestavkov slavnihi českih pisateljev, je donesel tudi tretjo zbirko imenoslovja (terminologie) za zdraviteljske ali lekarske reči. Hvaležni smo tudi mi Slovenci za tako naznanila, ki nam pomagajo k vstanovljenju gotovih izrazov v zdraviteljskih znanstvih. Veliko prav dobrih besed smo našli v dosedaj na svitlo danihi zbirkah tega slavnega časopisa; ker pa tudi mi nekatere prav dobre izraze o zdraviteljskih rečeh imamo (poglej slovensko živinozdravstvo), bi želeli, da bi se vsled književne vzajemnosti vpeljale tudi v druge slovanske jezike.

\* Častiti gosp. Placid Jabornik spisuje sv. pismo dalje, pa ne tako obširno kakor dosihmal, temuč bolj kratko po Alliolivem. Družtvu sv. Mohora je marljivi gosp. pisatelj obljubil, vsako leto saj toliko napisati, da se bode po 20 pol natiskovalo.

\* 3. zvezek od „Jahrbücher für slavische Literatur, Kunst und Wissenschaft“, ki jih izdaja pridni lužiško-serbski spisatelj g. J. E. Smoler, je prišel že na svetlo.

\* „Przyjacieł domowy“, prstonarodni časnik v Lvovu, kterega g. Stupnicki lepo vreduje in mnogo-verstne članke tudi s podobšinami olepsuje, bo naročnikom posebno doklado dodajal pod naslovom „Herbarz Polski i imionopis zasłużonych w Poljsce ludzi“.

\* Na Dunaju je na svitlo prišla knjiga: „Kurze theoretisch-praktische Grammatik der serbischen Sprache für Deutsche“.

\* V Pragi je prišel na svitlo nemško-česki slovník imenoslovja za gimnazie in realne šole. Imenoslovje je za sledeče učne predmete sestavljeno: za grammatiko, stilistiko, metriko, za početke leposlovnih znanstev, za logiko in psihologijo, za zgodovino, zemljopis in statistiko, aritmetiko, algebro in geometrio, fiziko, kemijo, početke astronomie, mehaniko, zoologijo, botaniko, mineralogijo in antropologijo, za početke geologije, nauke kupčijske, za stenografijo, kaligrafijo in tiskarne vednosti. Obseže ne manj kot 34.000 besed. — Tak besednjak je zares živa potreba tudi v slovenskem jeziku.

## Novičar iz slavenskih krajev.

Iz Celovca naznanja „Šolsk. prij.“ sledeče o družtvu sv. Mohora: „Po družtvenih postavah vse lanske družtvenike še tudi letos za družtvenike imamo razun dvéh, ki sta oznanila, odstopiti; tudi smo vsim družtvene knjige poslali. Plačalo jih je pa dosadaj le 643. — Od lanskih družtvenih knjig se je samo prodajal „Bla-